

Κυρίες & Κύριοι, Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Ο τουρισμός, δεν είναι για εμάς, μια Αφηρημένη Έννοια. Είναι η καθημερινότητα των τόπων μας. Είναι οι δουλειές, το ψωμί, τα παιδιά μας, οι οικογένειές μας, τα χαμόγελα, τα έσοδα, αλλά και οι αγωνίες των τοπικών κοινωνιών.

Είναι η φωνή της Ελλάδας στον κόσμο, και μαζί, η αντανάκλαση της ευθύνης μας, απέναντι σε έναν πλανήτη, που αλλάζει. Ο τουρισμός, λοιπόν, παραμένει δύναμη ζωής, για τη χώρα μας. Όμως, η πρόκληση είναι, να παραμείνει και δύναμη ανάπτυξης, και βιωσιμότητας, και προοπτικής.

Επιτρέψτε μου να θέσω, τέσσερα (4) κεντρικά ζητήματα για τον τουρισμό, και ακολούθως, να μιλήσω, για την Νησιωτικότητα, και την Ορεινότητα :

Ζήτημα 01^ο: Η αγοραστική δύναμη του επισκέπτη, είναι παράγοντας της δικής μας πορείας, είναι όμως προϋπόθεση, η ανταγωνιστικότητά μας.

Η φετινή σεζόν, που σιγά σιγά ολοκληρώνεται, έδειξε ξανά, πόσο εύθραυστη είναι η ισορροπία, ανάμεσα στην ποιότητα, και στο κόστος. Ο επισκέπτης, μας έχει σήμερα, μειωμένη αγοραστική δύναμη. Ο πληθωρισμός, οι ενεργειακές ανατιμήσεις, οι διεθνείς αναταράξεις πιέζουν τον ίδιο, πιέζουν και εμάς. Εδώ είναι το πρώτο μεγάλο μας καθήκον: Να διασφαλίσουμε ότι, η Ελλάδα παραμένει value for money επιλογή.

Ζήτημα 02^ο: Η μεγάλη πρόκληση: το ανθρώπινο δυναμικό

Δεύτερο κρίσιμο ζήτημα είναι, το ανθρώπινο δυναμικό. Ο ελληνικός τουρισμός δεν μπορεί, να στηρίζεται μόνο, ή κυρίαρχα, σε εισαγόμενους εργαζόμενους. Σήμερα έχουμε ελλείψεις. Ξενοδοχεία, εστιατόρια, τουριστικές επιχειρήσεις δυσκολεύτηκαν ή και απέτυχαν να βρουν προσωπικό. Αν δεν δώσουμε κίνητρα στους νέους μας, να μπουν σε αυτές τις δουλειές, αν δεν στηρίξουμε την κατάρτιση και την εκπαίδευσή τους, θα μείνουμε πολύ πίσω. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να φωνάξει δυνατά: Χρειαζόμαστε νέα εργαλεία πολιτικής, για τη στέγη των εργαζομένων, για αξιοπρεπείς μισθούς, για ουσιαστική και συνεχή επιμόρφωση.

Ζήτημα 03^ο: Οι Δήμοι, σε ασφυκτικό περιβάλλον κόστους

Αυτό εκτιμώ ότι το αντιλαμβάνονται, όλοι, μέσα σε αυτήν την αίθουσα. Θα αναφερθώ όμως και σε αυτό παρακάτω.

Ζήτημα 04^ο: Η έμμεση φορολογία, των υπηρεσιών των Δήμων

Το ΦΠΑ των Δήμων στις υπηρεσίες δεν συμψηφίζεται. Το 24% ως ποσοστό, συμπαρασύρει ΔΕΥΑ, αποκομιδή απορριμμάτων, και δυνατότητα εκτέλεσης έργων. 24% ΦΠΑ στο νερό, από 6,5% που ήταν παλιότερα, συνιστά μια αρνητική μεταβολή. Σε αυτό το σκηνικό, πρέπει κανείς να συνυπολογίσει, την αθροιστική υπερφορολόγηση, και τον ΦΠΑ δηλαδή, σε όλον τον κλάδο του τουρισμού, την εστίαση, και στην αναψυχή, στην διασκέδαση, για να έχει μια συνολική εικόνα. Όλα αυτά σχετίζονται με το 01^ο ζήτημα, την δυνατότητα μας δηλαδή, να είμαστε ανταγωνιστικοί, σε μια άκρως ανταγωνιστική, και παγκοσμιοποιημένη αγορά.

Και πάμε τώρα, στο ζήτημα: «ΒΟΥΝΟ και ΝΗΣΙ»

Έχουμε διαφορετικές Ελλάδες, και αυτό πρέπει να το κατανοήσουμε. Είναι η Νησιωτική Ελλάδα, που κρατά τα θαλάσσια σύνορα, και προσφέρει το χαμόγελο της φιλοξενίας. Είναι η Ορεινή Ελλάδα, που κουβαλά τη μνήμη, τη φύση, την αυθεντικότητα, και τον πολιτισμό, της ενδοχώρας. Που προσφέρει, την ικανοποίηση, της συμμετοχής, στην Ελληνική ανεπιτήδευτη ομορφιά. Και οι δύο αυτές Ελλάδες, η νησιωτική και η ορεινή, πρέπει να σταθούν μαζί, στον εθνικό σχεδιασμό, για τον τουρισμό. Αν δεν το πετύχουμε, θα έχουμε τουρισμό χωρίς συνοχή. Θα έχουμε μια ανάπτυξη, με δύο ταχύτητες.

Η νησιωτικότητα είναι προνόμιο, και ταυτόχρονα πρόκληση. Στις νησιωτικές κοινωνίες όμως, το τουριστικό προϊόν, στηρίζεται σε εύθραυστες υποδομές. Ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση απορριμμάτων, ενεργειακή επάρκεια, μεταφορές, υγεία. Εδαφική ασυνέχεια, που επιβαρύνει ασύμετρα τις μετακινήσεις, και τις εκτός έδρας διαμονές. Όλα αυτά έχουν κόστος, δυσανάλογο με τον πληθυσμό τους. Το καλοκαίρι, τα νησιά πολλαπλασιάζουν τον πληθυσμό τους, χωρίς να πολλαπλασιάζονται και οι πόροι τους. Κι όμως, οι Δήμοι, σηκώνουν το βάρος, σχεδόν αποκλειστικά μόνοι τους.

Ζητούμε λοιπόν, ως Αυτοδιοίκηση, ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία, για νησιωτικές περιοχές, με βάση τον πληθυσμό αιχμής, όχι τον μόνιμο πληθυσμό. Ζητούμε επίσης, ανταποδοτικότητα των τελών, τουριστικής δραστηριότητας. Ό,τι εισπράττει το κράτος από τα νησιά, να επιστρέφει στα νησιά. Για καθαριότητα, ύδρευση, συγκοινωνίες, ναυαγοσωστική κάλυψη, διαχείριση παραλιών, και για τόσα άλλα. Η βιωσιμότητα δεν είναι σύνθημα. Είναι μαθηματική εξίσωση. Χωρίς υποδομές, δεν υπάρχει τουρισμός. Και χωρίς αποκέντρωση πόρων, δεν υπάρχει ούτε ισότητα.

Από την άλλη πλευρά, η Ορεινότητα, είναι μια άλλη μορφή απομόνωσης. Διαφορετική, αλλά εξίσου σκληρή. Και απαιτητική. Τα ορεινά χωριά, κρατούν ζωντανό το τοπίο, τη γη, τη μνήμη, αλλά βιώνουν τη μετανάστευση, και την εγκατάλειψη. Κι όμως, αυτά τα μέρη, μπορούν να ξαναβρούν τον ρόλο τους, μέσα από τον εναλλακτικό, πολιτιστικό και φυσιολατρικό τουρισμό. Την αυθεντικότητα, της Ελληνικής ψυχής. Της γνήσιας Ελληνικής Φιλοξενίας. Όμως, ο τουρισμός της ορεινής Ελλάδας, δεν μπορεί να αναπτυχθεί, αν δεν υπάρχουν δρόμοι, πρόσβαση, ψηφιακά δίκτυα, βασικές υποδομές.

Η Αυτοδιοίκηση, ζητά λοιπόν, μια εθνική στρατηγική για την Ορεινότητα, που να περιλαμβάνει ρητά, την Τουριστική Διάσταση. Να δημιουργήσει κίνητρα, για επιχειρηματικότητα, για παραμονή των νέων, για επιστροφή των ανθρώπων της, για ανάδειξη των τοπικών προϊόντων, και των παραδόσεων.

Η «οικονομία του βουνού», και η «οικονομία του νησιού», είναι δύο όψεις, της ίδιας πολιτικής πρόκλησης. Και οι δύο, κρατούν ζωντανό τον τόπο, και οι δύο, θέλουν δίκαιη μεταχείριση. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει ρόλο καθοριστικό: Δεν μπορούμε να είμαστε, απλοί διαχειριστές υποδομών. Οφείλουμε να είμαστε, Σχεδιαστές Πολιτικής.

Να συνδιαμορφώνουμε, με το κράτος και με τους φορείς τουρισμού, τον εθνικό σχεδιασμό. Και εδώ, πρέπει να γίνει, κάτι ξεκάθαρο. Καμία Εθνική Στρατηγική για τον Τουρισμό, δεν μπορεί να είναι πλήρης, αν δεν περιλαμβάνει, τη φωνή των Δήμων. Των τοπικών κοινωνιών.

Είμαστε εκείνοι, που διαχειριζόμαστε καθημερινά, την τουριστική εμπειρία. Εμείς γνωρίζουμε τις ελλείψεις, στα δίκτυα, την πίεση στα απορρίμματα, τα προβλήματα στάθμευσης, τη στέγαση των εργαζομένων, το ενεργειακό κόστος. Τις ανάγκες και τα απαιτούμενα, των ανθρώπων μας. Αν δεν λυθούν αυτά, καμία προβολή, καμία καμπάνια δεν αρκεί.

Ο τουρισμός, δεν μπορεί να είναι, μόνον υπόθεση προβολής. Πρέπει να είναι, υπόθεση Ποιότητας Ζωής. Καλής Ζωής. Για τους επισκέπτες, αλλά, και κυρίως, για τους κατοίκους, τους πολίτες μας.

Αυτό σημαίνει, έξυπνη πολιτική, χωρικής διασποράς, του τουρισμού. Κίνητρα, οικονομικά, φορολογικά, εργασιακά, και άλλα, για να λειτουργούν οι επιχειρήσεις, και πέραν από τη θερινή, υψηλή περίοδο. Της υπερσυγκέντρωσης και της ασφυξίας. Σημαίνει κίνητρα, για να επισκέπτεται ο κόσμος, και το βουνό, και το νησί, και την κοινωνία, και τα χωριά, και την ύπαιθρο, όχι μόνον το «κέντρο».

Μιλώντας πρακτικά, προτείνουμε:

- Δημιουργία ειδικού ταμείου Νησιωτικότητας & Ορεινότητας, για έργα τουριστικών υποδομών.

- Κίνητρα σε ξενοδοχεία και τουριστικές επιχειρήσεις, σε διατροφή, ευεξία και ελληνική διασκέδαση, κίνητρα στους εργαζόμενους, κίνητρα στην κοινωνία, για να λειτουργούν, και εκτός σεζόν, με φορολογικές ελαφρύνσεις. Επί του Δηλωμένου Εισοδήματος. Σε εκτός Αιχμής Περιόδους. Με μετρήσιμο συμφέρον του συμμετέχοντος. Για να εκτονώσουν, την ένταση, της υπερβολής.

- Ενίσχυση προγραμμάτων, κατάρτισης, και στέγασης εργαζομένων. Και ανθρώπινης «κοινωνικής διατροφής» τους. Σε τιμές πολιτών, και όχι πελατών.

- Ανάπτυξη τοπικών brands, που θα αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, κάθε προορισμού. Κάθε τόπου. Γιατί κάθε τόπος, έχει τη δική του ψυχή, και αυτή, δεν πρέπει να χάνεται, μέσα σε έναν ενιαίο, απρόσωπο, οριζόντιο σχεδιασμό.

Η ορεινή και η νησιωτική χώρα, πρέπει να μπουν στο επίκεντρο, μιας δίκαιης τουριστικής ανάπτυξης, που θα μετρά, όχι μόνο αφίξεις, αλλά και ποιότητα ζωής.

Οι Δήμοι, ζητούν ρόλο, ζητούν εργαλεία, ζητούν τακτικά έσοδα, ζητούν εμπιστοσύνη. Ζητούν, να πάψει η Αυτοδιοίκηση, να λειτουργεί, με όρους του χθες. Ιδιαίτερα, στο πεδίο του τουρισμού, καθότι αυτό απαιτεί, ευελιξία, τεχνογνωσία, γρήγορες αποφάσεις. Εμπρόθεσμη, και «όχι κατόπιν εορτής» υλοποίηση.

Η Ελλάδα, θα είναι πραγματικά πιο ισχυρή, όταν το Καστελόριζο και το Μέτσοβο, η Ρόδος και τα Ζαγοροχώρια, νιώθουν ότι ανήκουν, στην ίδια αναπτυξιακή αφήγηση. Αυτό είναι το στοίχημά μας. Να ενώσουμε τις δύο Ελλάδες, τη νησιωτική και την ορεινή, σε ένα κοινό όραμα, βιώσιμης, αειφόρου, τουριστικής προοπτικής.

Με λιγότερα λόγια, περισσότερα έργα, και με το βλέμμα στραμμένο, όχι στην επόμενη σεζόν, αλλά στην επόμενη γενιά.